

KAROLINSKA SJUKHUSETS MÅNGFACETTERADE KONSTSKATT

Två vävnader

Av Håkan Eriksson och Jan Lindsten

I Karolinska sjukhusets (KS:s) aula (Nanna Svartz aula) hänger två vävnader (man skulle även kunna kalla dem för gobelänger beroende på hur strikt definition man då använder) signerade Lennart Rodhe, en ovanför var och en av de båda entrédörrarna (Fig. 1). Deras bakgrundshistoria är som vi minns den lite speciell, och det är anledningen till att vi vill sammanfatta den här.

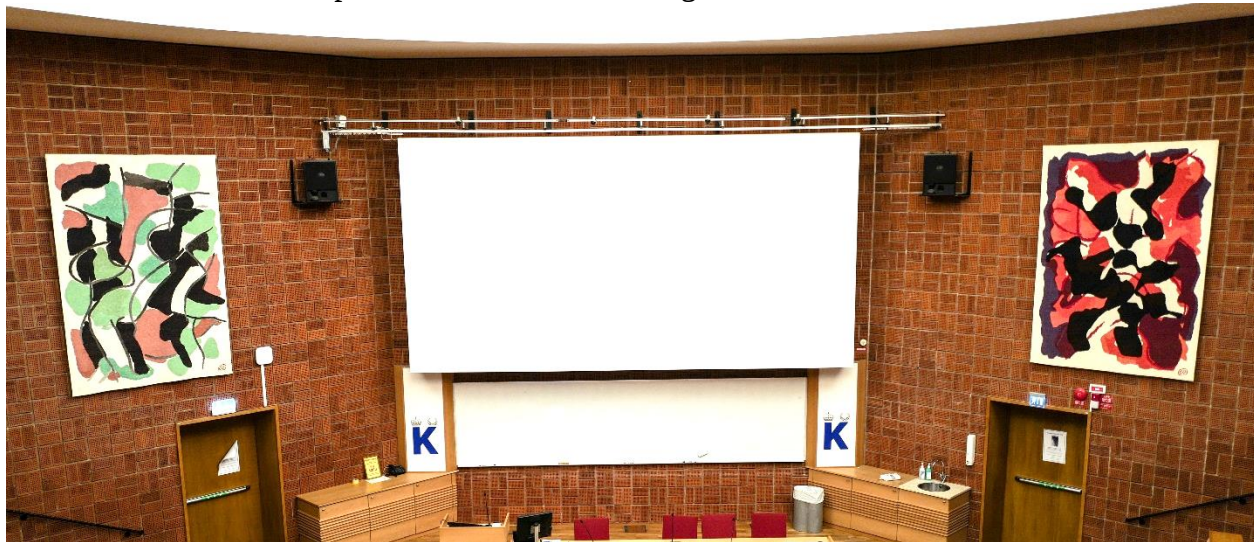

Fig. 1. Interiör av Nanna Svartz aula illustrerande placeringen av Lennart Rodhes vävnader (foto Håkan Eriksson 2017).

En av oss (JL) var sekreterare i nobelverksamheten på Karolinska Institutet (KI) under åren 1979–1990. I uppdraget ingick att arrangera en middag för årets nobelpristagare och nobelkommitténs ledamöter med partner i början av nobelveckan varje år. Middagen ägde rum på Thielska Galleriet på Djurgården. En detalj i arrangemanget av middagen var den meny som fanns placerad vid varje middagsgästs plats. På dess framsida hade nämligen inmonterats ett mindre grafiskt blad med svart-vitt motiv framtaget enbart för detta tillfälle. Två konstnärer engagerades varje år för att partnerna inte skulle få blad med samma motiv. 1986 gjordes ett av bladen av Lennart Rodhe (Fig. 2).

Vår minnesbild är att Lennart Rodhe blev så inspirerad av bildformatet att han gjorde ett antal små bilder (serigrafier), inte enbart med svart-vita utan även färgade abstrakta motiv, som senare kom att visas på en av hans utställningar. Han kallade dem *bagateller*. En omedelbar reaktion när man såg utställningen var att motiven skulle kunna förstöras och därmed tjäna som underlag för till exempel vävnader eller tygapplikationer, vilket då skulle kunna ge en helt annan upplevelse.

Fig. 2. Lennart Rodhes menybild *Ros* (serigrafi, originalstorlek 90 x 125 mm) till medicinska nobelkommitténs middag för 1986 års nobelpristagare i fysiologi eller medicin Stanley Cohen och Rita Levi-Montalcini. Det andra grafiska bladet (*Natt*) till middagsmenyn gjordes året av Björn Brusewitz.

Fig. 3. Lennart Rodhes vävnad *Fallet* utförd av Handarbetets Vänner 1990 (originalstorlek 185 x 256 cm).

Så gick det några år och det blev dags för KS:s 50-årsjubileum 1990. Som sjukhusdirektör (1990-1994) blev JL då kontaktad av kommunalfullmäktiges i Solna ordförande Gösta Fagerberg angående lämplig present (Solna kommun har alltid varit stolt över och värnat om sina två stora läroanstalter KI och KS). Minnet av Lennart Rodhes bagateller dök då upp, och vi kom fram till att två vävnader till aulan skulle vara en fantastisk och minnesvärd present. Och så blev det (Fig. 3 och 4).

Per Bjurström skriver relativt mycket om dessa vävnader i sin av KS utgivna bok **KONSTEN PÅ KAROLINSKA SJUKHUSET** (Skogs Boktryckeri AB 1997) varur vi vill citera två avsnitt.....

Valet föll slutligen på två kompositioner, *Fallet* och *Eufori*, båda utförda på Handarbetets vänner. Utgångspunkten för var och en av dessa båda kompositioner är en liten teckning, 10 x 15 cm. Sedan 1986 har Rodhe i inspirerade ögonblick prövat sina idéer och formtankar i sådana dagboksblad, "bagateller" som han samlar och bearbetar. De har genom åren blivit flera hundra och givetvis är somliga tacksammare att arbeta vidare på än andra.

Lennart Rodhe har förklarat att bilderna är en kommentar till den omvälvning i svensk ekonomi som skedde kring 1990. *Eufori* hänför sig sålunda till 80-talets glada börsdagar medan *Fallet* är relaterad till den ekonomiska katastrof som tog sin början 1990. Det förefaller tankeväckande att man föredragit att i aulan på Karolinska Sjukhuset bereda besökaren tillfälle att begrunda dessa fenomen i stället för Lena Cronqvists existentiella problematik.

Författarnas kommentar. Två målningar av Lena Cronqvist – *Svävande* och *Domens dag* utförda 1972 respektive 1980 - placerades

ursprungligen, troligen 1982, på sidoväggarna i aulan men flyttades senare då det fanns de som stördes av bildernas existentiella problematik. Exakt när detta skedde minns vi inte, men det bör ha varit före 1988. Händelseförloppet har beskrivits på ett initierat sätt av Magnus Lind i artikeln *Tre konststrider på "Karolinska"* (www.wikiks.se)..

Fig. 4. Lennart Rodhes vävnad *Eufori* utförd av Handarbetets Vänner 1990 (originalstorlek 185 x 256 cm).

KS:s 50-årsjubileum var naturligtvis en unik händelse, Lennart Rodhe var en unik och mycket känd och uppskattad konstnär och Solna kommuns omtanke om KS var också unik, och tillsammans har de bagateller som omvandlats till vävnader av storverkskaraktär en proveniens som gör dem värda att beskåda och vårda.

Fig. 5. Ordföranden i Solna kommun Gösta Fagerberg t h överräcker vävnaderna av Lennart Rodhe som jubileumsgåva till KS, representerat av ordföranden i Nordvästra sjukvårdsområdets styrelse Sören Falk (ur personaltidningen *Synapsen* 3-4, 90, foto Veijo Mehtonen).